

Tannstatus hos Bosse er minus en tann. Ellers ser det bra ut. Dyrlege Camilla Lilleholt får inn mange katter som testes for FeLV. Det viste seg at katten ikke har viruset FeLV.

Virus som

Pusen Bosse har blitt syk, og dyrlege Camilla Lilleholt frykter det er et farlig virus som sprer seg fort i strøk med mange katter.

Tekst: Birte H. Runde **Foto:** Stein Harald Øigård

Vi får stadig inn katter som har FeLV. Da må de enten holde katten inne, eller så må de avlive den, sier dyrlege Camilla Lilleholt ved

Agder dyreklinikk.

På benken ligger hannkatten Bosse, bedøvet for å kunne ligge i ro når dyrlege Lilleholt sjekker tennene dens og like rolig når hun stikker blodprøvenålen inne i den barberte forlabben. Ikke et eneste mjau. Bosse, som for inntil nylig var villkatt, har vært ute en vinternatt før. Lilleholt håper den kan fortsette med det. Selv om det ser skummelt ut med blodet i urinen, som kommer av en urinveisinfeksjon. Om litt er blodprøvesvaret klart.

Hun er redd for at viruset skal spre seg, dersom kattene går ute sammen med andre friske katter.

– Et slikk eller bitt er nok, presiserer dyrlegen.

For sykdommen spres gjennom spyttet. I områder med mange katter, kan det utvikle seg til en epidemi. Katter som får FeLV, kan bli veldig syke – av mange ulike sykdommer. Det er et retrovirus, som betyr at det kommer stadig tilbake, og forårsaker ulike sykdommer hos katten.

Lurer immunsystemet. – Slike virus er spesielt flinke til å lure kroppens immunsystem. Andre kanskje mer kjente virus av denne virusfamilien er hiv hos mennesker.

Når en katt får i seg dette viruset kan det ende med fire ulike utfall (A-D)
A) 30 prosent av kattene kvitter seg med viruset på grunn av god immunrespons og blir immune mot viruset (som ved vaksinerings).

B) I 40 prosent av kattene slår viruset seg ned og katten blir smitteutskiller via spyttet.

C) I 30 prosent av kattene gjemmer viruset seg i beinmargen. Disse kattene er ikke smittsomme. Og over tid vil katten enten kvitte seg med viruset (A) eller viruset slår seg ned og katten blir smitteutskiller (B).

D) 5–10 prosent av kattene får en latent infeksjon, disse er sjeldent smittsomme og blir sjeldent syke.

– Det er i stor grad de i gruppe B som utvikler sykdom og som sprer smitten, opplyser Lilleholt.

Vet lite om det. Forekomsten av FeLV lokalt vet man lite om. Fra utlandet opplyses det at forekomsten i tettbygde strøk med tett kattepopulasjon kan ligge opp mot 11 prosent, og i urbane strøk kan forekomsten være så høy som 40 prosent.

– I Norge er det gjort lite undersøkelser på dette, men man antar at tallet ligger mellom 1–20 prosent, opplyser Lilleholt.

– Smitter det til mennesker også?
– Nei. Bare fra katt til katt, sier Lilleholt.

FeLV er altså ikke smittomt til mennesker, men det har blitt forsket på i 30 år, både på grunn av sykdommen den forårsaker hos katt, men også som modell på sykdom som forekommer hos mennesker.

– Flere ulike retrovirus er kjent for å kunne forårsake kreft. Viruset går inn i cellenes DNA og endrer styringen av celledelingen. FeLV er et slikt virus. Det er nylig blitt forsket en del på et virus i samme undergruppe hos mennesker – XMRV viruset, informerer Lilleholt.

XMRV viruset hos mennesker vet man foreløpig lite om, men det har blitt påvist ved prostatakraft. Det mest påfallende var XMRV funn i 23

n dreper

«I områder med mange katter, kan det utvikle seg til en epidemi»

prosent av prostataene med kreft, men bare fire prosent i prostata uten kreft, og jo mer ondartet kreften var, jo større var sannsynligheten for å finne XMRV. Dette er fortsatt såpass nytt at man ennå ikke har konkludert med en slik sammenheng.

– Man har også studert dette viruset i forbindelse med blodcellene hos pasienter med kronisk utmattelses-syndrom, forteller Lilleholt.

Eksempelene fra mennesker viser altså hvor sammensatt slike virus er, og hvor lite en fortsatt vet.

Mange følger. – Hos katt forårsaker FeLV ofte lymfosarkomer, kreft i de hvite blodcellene. Andre vanlige følger av viruset er svekket immunsystem, som kan sammenlignes med hiv, og at kattene kan få alvorlig mangel på blod fordi beinmargen ikke fungerer som den skal, og dermed ikke produserer blod. Reproduksjonsproblemer med dødfødsler og aborter er også vanlig, informerer Lilleholt.

– Fra klinikken vet vi at katter stadig tester positivt, men her er det snakk om store mørketall, presiserer hun.

Til motsetning fra hiv og også kattens variant FIV, finnes det en vaksine mot dette FeLV viruset.

– På bakgrunn av testresultater fra området, har vi nå tatt inn vaksiner både med og uten FeLV komponenten. På voksne katter må man ta en screening test for å se om katten allerede er smittet før man vaksinerer mot FeLV, på helt unge katter kan man vaksinere uten å teste dem først, informerer dyrløgen.

Det er først og fremst katter som beveger seg ute, og helst i mer tettbygde strøk, og spesielt i husholdnin-

ger med flere utegående katter som bør vurdere FeLV vaksinerings.

– Som et apropos til at det i Mai over hele landet rettes ekstra oppmerksomhet på tenner og munnhule, blant annet gjennom sunn munn måned, er det også verdt å merke seg at tannsykdommer er dobbelt så vanlig hos FeLV positive katter. Det er derfor ekstra viktig å sjekke kattens FeLV status dersom den har tannsykdom, sier Lilleholt.

DYRLEGENE

Solvejg Knagenhjelm

Camilla Lilleholt

Skipskatten trenger en ny trygg havn

Skipskatten Findus er lei av å fly rundt uten en fast dør å løpe inn om kvelden.

BIRTE HEGERLUND RUNDE
bihe@agderposten.no 971 91 630

– Skjønne Findus, er en to år gammel kastrert skipskatt. Han var en eneste stor floke da han kom inn etter lenge å ha levd ute på en låve. Findus har nå fått en kul sommersveis, og er en svært vakker herremann, sier Bitte Øgreid for Dyrenes Hjelper.

Pusen ønsker seg et hjem uten altfor mange andre katter, og gjerne et hjem uten små barn. Han skal være veldig sosial og er ifølge Øgreid en herlig kosegutt.

For flere hjemløse katter, sjekk facebook-siden til Dyrenes Hjelper eller nettsiden www.dyrenes-hjelper.com.

Findus ønsker helst et hjem uten barn.

Blodet skal testes for viruset FeLV. Katter som har dette viruset, bør oppholde seg innendørs eller avlives.

KONTAKT OSS

Har du dyrespørsmål du ønsker å få svar på i denne spalten eller bilder av deg og kjæledyret ditt, skriv til

dyrlegene@agderposten.no
Husk navn både på kjæledyret og deg!